LANDEN VAN EUROPA
Rusland

1 Vlag

2 Ligging op Europese kaart
Rusland (officieel Russische Federatie) is een land, gedeeltelijk gelegen in Europa (Europees Rusland) en gedeeltelijk in Azië. Het land ligt echter vanuit een politiek perspectief in Europa, omdat de belangrijkste delen ervan in het Europese deel liggen en ruim 70% van de bevolking hier woont.
Rusland deelt zijn grenzen met de volgende landen (tegen de klok in van NW naar ZO): Noorwegen, Finland, Estland, Letland, Litouwen, Polen, Wit-Rusland, Oekraïne, Georgië, Azerbeidzjan, Kazachstan, China, Mongolië en Noord-Korea. Verder is het door een zee of door een relatief smalle zeestraat gescheiden van de volgende landen: Verenigde Staten (Alaska), Canada, Turkmenistan, Iran, Turkije, Zweden en Japan.

3 Oppervlakte
Met zijn oppervlakte van 17.098.242 km² is Rusland het grootste land ter wereld, bijna twee maal zo groot als het daaropvolgende land, Canada. Het land is 2x zo groot als de Verenigde Staten.

4 Bevolking
Rusland heeft een grote bevolking, maar een lage bevolkingsdichtheid (8,2). In de 20e eeuw is de Russische bevolking relatief traag gegroeid, van 70 miljoen in 1900 naar 'slechts' het dubbele nu . De bevolking van de Russische Federatie wordt door de CIA geschat op 140.041.247 (2009). Het Russische bureau voor statistiek gaf 141.912.800 op per 1 mei 2008. Rusland zou dan na Nigeria op de negende plaats komen te staan qua inwonertal. Het grootste deel van de bevolking woont in Europees Rusland, het Oeralgebied en in het zuidwesten van Siberië. Het Russische Verre Oosten en het grootste deel van het noorden van Rusland zijn zeer dun bevolkt.
In Rusland wonen ongeveer 160 verschillende etnische groepen en inheemse volken. Bijna al deze volken wonen binnen een beperkt gebied, dat bij wat grotere bevolkingsgroepen vaak ook hun naam draagt. De Russen, Oekraïners en Wit-Russen behoren tot de volken die zich in het hele land bevinden.
Sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie daalt de bevolking door emigratie en verslechterde levensomstandigheden. Ook de vruchtbaarheid is gedaald, terwijl de sterfte vooral onder mannen enorm is gestegen als gevolg van verslechterde werkomstandigheden en alcoholisme. Hierdoor is de levensverwachting van mannen en vrouwen sterk verschillend.
Door de verslechterde omstandigheden zijn echter ook het nationalisme en racisme toegenomen. Mensen van Joodse afkomst en Kaukasische oorsprong worden vooral in grotere Europese steden als Moskou en Sint-Petersburg gediscrimineerd en de rassenhaat is toegenomen.

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden
De hoofdstad van Rusland is Moskou.
Rusland telde in 2002 ruim 1000 steden, variërend in grootte van 10 miljoen (Moskou) tot 1.500 (Verchojansk). Er waren toen 13 steden met meer dan 1 miljoen inwoners. Op volgorde van grootte waren dit Moskou, Sint-Petersburg, Novosibirsk, Nizjni Novgorod, Jekaterinenburg, Samara, Omsk, Kazan, Tsjeljabinsk, Rostov aan de Don, Oefa, Wolgograd en Perm. Rusland telde toen 166 steden met meer dan 100.000 inwoners. Veelal vormen deze steden het bestuurlijk centrum van een van de meer

dan 80 deelgebieden van Rusland. De grootste steden waarbij dit niet het geval was, waren Toljatti, Novokoeznetsk, Naberezjnye Tsjelny en Magnitogorsk.

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

De oorsprong van het latere Russische Rijk ligt bij de verovering van Novgorod (ten zuiden van St. Petersburg) door de Varjagen, afkomstig uit Scandinavië. De Scandinaviërs vermengden zich daarbij met de oorspronkelijke Slavische bevolking. In 988 werd het orthodoxe christendom een soort staatsgodsdienst door het huwelijk van Vladimir de Heilige met Anna, de dochter van de Byzantijnse keizer. Het Rijk van Kiev was welvarend en machtig, maar vanuit het oosten drongen de Mongolen binnen die in 1240 Kiev platbrandden.

Intussen ontwikkelde het vorstendom Moskovië (rond Moskou) politieke macht. In de 15e eeuw ontworstelde het zich aan de heerschappij van de Mongolen en werd Ivan de Grote tot tsaar gekroond. In het begin van de 17e eeuw kwam de dynastie van de Romanovs aan de macht, en bleef in stand die tot de revolutie van 1917. Tijdens de regering van tsaar Peter de Grote (1682-1725) kreeg Rusland toegang kreeg tot de Oostzee en kwam bekend te staan als het Russische Rijk. Vervolgens werd het Rijk nog meer uitgebreid. Tegelijkertijd groeide de sociale ontevredenheid. De nederlaag in de oorloog tegen Japan provoceerde de revolutie van 1905. De laatste tsaar Nicolaas II deed daarop concessies waaronder het oprichten van het parlement.

In februari 1917 kwam er een voorlopige regering van socialisten en liberalen aan de macht. Maar omdat die geen einde wist te maken aan de hongersnood en de uitzichtloze oorlog met de Duitsers, grepen de communisten acht maanden later hun kans. Onder leiding van Vladimir Lenin brak de Oktoberrevolutie uit. Aan de basis van de nieuwe machthebbers stonden zogeheten arbeidersraden of sovjets. Vandaar de naam Sovjet-Unie. De harde regering van Jozef Stalin (1928-53) versterkte de macht van de Communistische partij ten koste van miljoenen mensenlevens.

Na de overwinning op nazi-Duitsland brak het tijdperk van de Koude oorlog aan. De daarop volgende decennia was de tijd van stagnatie in de maatschappij en de economie, tot de komst van Mikhail Gorbatsjov in 1985, die de nieuwe begrippen predikte - glasnost (openheid) en perestrojka (hervormingen) in een poging de Communisme te moderniseren. Dit betekende het onopzettelijke begin van het einde van de Sovjet-Unie en leidde tot het uiteenvallen van het land in 1991.

Op 1 januari 1992 werd de Russische Federatie officieel een onafhankelijke staat met Jeltsin als president. Hij probeerde de economie te liberaliseren, maar ondanks heel onpopulaire reformen en de groeiende tegenstelling tussen arm en rijk werd hij in de zomer van 1996 herkozen. Intussen kreeg Rusland grote problemen met opstandelingen in de zuidelijke deelrepubliek Tsjetsjenië. Die opstand werd met harde hand onderdrukt, maar tot op de dag van vandaag is de Tsjetsjeense kwestie niet opgelost. Op Oudejaarsdag 1999 kondigde Jeltsin volkomen onverwacht zijn aftreden aan. Zijn opvolger, Vladimir Poetin, was populair onder de bevolking vanwege zijn harde aanpak van de problemen in Tsjetsjenië. Dankzij de devaluatie van de roebel en stijging van de olieprijzen verbeterde de economische situatie. Poetin werd in 2004 herkozen als president,en in 2008 werd hij opgevolgd door zijn partijgenoot Dmitri Medvedev. Onder hem nam Poetin het premierschap op zich.

Korte versie:

Rusland vormde van 1917 tot 1991 als Russische Socialistische Federatieve Sovjetrepubliek (RSFSR) de kern van de Sovjet-Unie. Rusland is nu een onafhankelijk land en een invloedrijk lid van het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS). In diplomatieke zaken wordt Rusland gezien als de opvolgerstaat van de Sovjet-Unie.

7 Staatsvorm

Het moderne Rusland is, net als een aantal andere onafhankelijke geworden ex-Sovjetstaten, bezig met het vinden van een voor haar geschikte vorm van democratie. Een proces van vallen opstaan. Rusland is een federale republiek en heeft een gekozen president, vrije parlementsverkiezingen en een meerpartijenstelsel. Rusland kent algemeen kiesrecht sinds 1918. De kiesleeftijd is 18 jaar. Er is een

tweedelig parlement. Het lagerhuis heet Staatsdoema en bestaat uit vertegenwoordigers van alle partijen. Het hogerhuis heet Federatieraad; daarin zetelen vertegenwoordigers van alle 83 gebieden, waarbij elk gebied twee vertegenwoordigers heeft.
Tijdens de regering van president Poetin werden sommige democratische vrijheden geleidelijk aan weer wat ingeperkt. Zo bepaalde hij dat vanaf 2004 de federale president de gouverneurs van de deelgebieden kiest, in plaats van door middel van regionale verkiezingen. Een ander interessant verschijnsel is de poging van Poetin om oligarchen aan te stellen als gouverneurs over arme gebieden, met als doel deze oligarchen geld te laten investeren in deze gebieden.
Presidenten van de Russische Federatie: Dmitri Medvedev (2008 - heden), Vladimir Poetin (2000-2008), Boris Jeltsin (1991-1999). President van de Sovjet-Unie: Michail Gorbatsjov (1990-1991).
Voorzitters van het Presidium van de Opperste Sovjet van de USSR: Michail Gorbatsjov (1988-1990), Andrej Gromyko (1985-1988), Vasili Koeznetsov (1985 waarnemend), Konstantin Tsjernenko (1984-1985), Vasili Koeznetsov (1984 waarnemend), Joeri Andropov (1983-1984), Vasili Koeznetsov (1982-1983, waarnemend), Leonid Brezjnev (1977-1982), Nikolaj Podgorny (1965-1977), Anastas Mikojan (1964-1965), Leeonid Brezjnev (1960-1964), Kliment Vorosjilov (1953-1960), Nikolaj Sjvernik (1946-1953), Michaail Kalinin (1938-1946), Michaail Kalinin (1922-1938), Jakov Sverdlov (1917-1922).
Staatssecretarissen Unie van Socialistische Sovjet-Republieken (USSR): Michail Gorbatsjov (1985-1991), Konstantin Tsjernenko (1984-1985), Joeri Andropov (1982-1984), Leonid Brezjnev (1964-1982), Nikita Chroesjtsjov (1953-1964), Georgi Malenkov (1953), Jozef Stalin (1924-1953), Vladimir Lenin (1917-1924).
Rusland is geen lid van de Europese Unie.
Het volkslied is Gimn Rossijskoj Federatsii
12 juni is de nationale feestdag (onafhankelijkheidsdag)

8 Regio's en departementen
De Russische Federatie omvatte sinds 1992 89 gebieden met een uiteenlopende status; momenteel zijn dit er nog 83: 46 oblasten (provincies), 21 autonome republieken (respoebliki), 9 krajs, 1 autonoom oblast, 4 autonome districten (okroegs) en 2 federale steden (Moskou en Sint-Petersburg).
Autonome republieken beschouwen zich soms als soeverein (onder meer Tatarije) of zelfs als onafhankelijk (opstandelingen in Tsjetsjenië). De grondgebieden van autonome districten liggen meestal op het grondgebied van een oblast of kraj. Sinds 2005 vindt een bestuurlijke hervorming plaats om het aantal deelgebieden terug te dringen. De autonome districten worden hierbij als eerste bestuurlijk samengevoegd met het deelgebied waarin deze liggen.
Sinds 2000 bestaat er tussen al deze regio's en het nationale niveau een tussenlaag van zeven federale districten (federalnyj okroeg). De federale regering in Moskou heeft zich ten doel gesteld het aantal deelgebieden terug te brengen tot ongeveer 50.

9 Infrastructuur
Rusland kent een netwerk van M-wegen (M staat voor magistral, "hoofdweg"), die vooral in Europees Rusland te vinden zijn. Daarbuiten zijn nog secundaire wegen, de zogenaamde A-wegen. Hoewel weinig M-wegen de autosnelwegstatus hebben (alleen delen van de M2 en de M4 zijn officieel autosnelweg), bestaan veel van de grote Russische wegen wel uit 2 rijstroken per richting, meestal niet afgescheiden door middel van een middenberm, en zijn er ook vaak geen ongelijkvloerse kruisingen. De meeste wegen gaan langs de grote steden, door middel van rondwegen, zodat doorgaand verkeer niet dwars door de stadscentra hoeft. Rijden in Rusland kan moeilijk zijn. Er staan veel files in de steden en zo af en toe is er een tekort aan brandstof. Er zijn slechte wegen en weinig borden en die borden zijn dan ook in het cyrillisch schrift. De chauffeurs zijn agressief, in de winter ligt er veel sneeuw, parkeren is duur en er zijn hoge boetes.
Rond de hoofdstad Moskou ligt de ringweg MKAD (voluit: Moskovskaja Koltsevaja Avtomobilnaja Doroga), een 2x5-strooks autosnelweg. De belangrijkste wegen zijn:
M1: Moskou - Smolensk - Wit-Rusland; M2: Moskou - Toela - Koersk - Belgorod - Oekraïne;

M3: Moskou - Brjansk – Oekraïne; M4: Moskou - Voronezj - Rostov aan de Don; M5: Moskou - Samara - Tsjeljabinsk; M6: Moskou - Tambov - Wolgograd - Astrachan; M7: Moskou - Nizjni Novgorod - Kazan - Perm - Oefa; M8: Moskou - Jaroslavl - Archangelsk; M9: Moskou - Velikije Loeki - Letland;
M10: Moskou - Sint-Petersburg.
De Russische spoorwegen zijn met een totale lengte van 87.157 km (2002) de nummer twee in de wereld. Er rijden veel langeafstandstreinen in Rusland en de grote treinstations zijn modern. De bekendste routes zijn natuurlijk de Trans Siberië (de Rossiya), de Trans Mantsjoerije (de Vostok) en de Trans Mongolië Express die in 5 dagen het hele land van west naar oost doorkruisen. Ook tussen de grote steden rijden langeafstandstreinen. Met de trein van Amsterdam naar Moskou of Sint Petersburg is goedkoop, maar het duurt wel 35-40 uur.
In de steden rijden oude Oost-Europese bussen, trolleybussen en trams. Deze rijden vaak vanaf de metrostations. Kaartjes kun je kopen bij de 'kioski's' en de chauffeur; zelf afstempelen. Het kaartje voor de bus en de trolleybus is ook geldig in de tram.
Bij alle grotere steden en handelssteden zijn vliegvelden. Vliegen naar Moskou of St. Petersburg duurt ongeveer 5 uur. Van Sint Petersburg naar Moskou duurt ongeveer 1 uur. Deze reis kan ook met de boot gedaan worden (riviercruise). De bekende Russische luchtvaartmaatschappij is Aeroflot.
Rusland heeft 43 zeehavens, waarvan de belangrijkste liggen in Sint-Petersburg, Kaliningrad, Novorossisk, Sotchi, Vladivostok, Nachodka, Magadan en Petropavlosk. Belangrijkste havenstad is Vladiwostok, eindstation van de Trans-Siberië Express.

10 Klimaat
Rusland kent koude winters en warme zomers. Door de enorme oppervlakte van het land is er een verschil in klimaat over het hele land. Over het algemeen is er een lange koude winter met sneeuw en ijs, van november tot april, lente in april en mei en een warme zomer van juni tot september. In Siberië, het centrale noordelijke gebied, heerst een zeer koude winter van acht maanden per jaar met zeer korte dagen, temperaturen rond de –40 °C en een schrale wind. Drie weken in juni blijft het 24 uur per dag licht. In de korte zomer wordt het er zo'n 16 °C.

11 Rivieren en meren
De belangrijkste rivieren in het Europese deel van Rusland zijn de Wolga, Don, Kama, de Oka, Noordelijke Dvina, de Dnjepr en de Westelijke Dvina. In het Aziatische deel van Rusland zijn de belangrijkste rivieren de Ob, Irtysj, Jenisej, Angara, Lena, Amoer, Jana, Indigirka en de Kolyma.
Het grootste en bekendste meer is het Baikal-meer.

12 Gebergten
In het verre oosten en zuidoosten vind je de bergen van het Oeralgebergte, maar over het algemeen is het landschap een uitgestrekte vlakte, zoals in Siberië. Het centrale gebied, ten westen van de Oeral, is het meest bekende deel van het land waar de hoofdstad Moskou en de voormalige hoofdstad St. Petersburg liggen. In de Kaukasus, in het zuid-westen van Rusland (nabij de grens met Georgie) ligt de hoogste berg van Rusland en tevens ook van Europa: de Elbrus, 5642 meter hoog.

13 Nationale en regionale parken
Rusland heeft 40 nationale parken met een gezamenlijke oppervlakte van bijna 72.000 vierkante kilometer.

14 Industrie en economie
Tot de veranderingen in 1990 - in gang gezet door de laatste president van de Sovjet-Unie, Michail Gorbatsjov - was Rusland binnen de Sovjet-Unie een communistisch land. Daarna is onder leiding van Boris Jeltsin in sneltreinvaart een beweging in de richting van het westers 'kapitalisme' op gang gekomen. Deze ontwikkeling heeft het hele sociaal-economische systeem van Rusland omgewoeld,

waardoor aanvankelijk geen grotere welvaart werd bereikt, behalve voor de nieuwe elite en zakenwereld. De industriële productie van Rusland nam af met 53%, de landbouwproductie met 37%. Door de enorme inflatie volstond het gemiddelde loon alleen om twee overlevingsminimumpakketten (een door het Russische statistiekencomité gehanteerde armoedegrens) te kopen. Tijdens de Sovjettijd bedroeg het gemiddelde loon 5 à 6 keer zo'n overlevingsminimumpakket.
In 1997 kende Rusland voor het eerst sinds het begin van de hervormingen een geringe economische groei (ca. 2%), maar door de financiële crisis die begon op 17 augustus 1998 (ongecontroleerde depreciatie van de roebel) werd deze positieve tendens doorbroken.
Sinds 1999 kent Rusland echter een sterke economische groei, gemiddeld 6% per jaar. Die is vooral te danken aan de devaluatie van de roebel en de hoge olieprijzen. Met de geleidelijke groei van de investeringen en het inkomen van de bevolking wordt de binnenlandse consumptie een steeds grotere factor van deze groei.
Voor de toekomst is de grote uitdaging hoe de ontwikkeling van kleine en middelgrote bedrijven te bevorderen. Deze ontwikkeling is momenteel namelijk nog erg moeilijk, daar het economische klimaat wordt gedomineerd door oligarchen en een onvoldoende functionerend banksysteem. Inmiddels heeft Vladimir Poetin in de economie ingegrepen en nationalisaties uitgevoerd.

15 Wijnbouw
De (vroegere) Sovjet-Unie was een van de grootste producenten van wijn in de wereld. Rusland, Oekraïne, Moldavië en Georgië waren de belangrijkste wijnproducenten van de USSR. De Russische overheid stimuleert de wijnbouw om professioneler te gaan werken. In 2002 is in Siberië een wijnbouwkundig onderzoekstation opgericht.

16 Landbouw
De prijzen van landbouwproducten zijn sinds de Russische verkiezingen van begin 2009 sterk gestegen. De stijgende prijzen zijn vooral merkbaar in de stedelijke gebieden, waar het importaandeel in het aanbod van voedings- en genotmiddelen relatief hoog is. Bovendien kan de stedelijke bevolking in tegenstelling tot de plattelandsbevolking niet of nauwelijks terugvallen op eigen productie. De Russische regering nam in het najaar van 2007 marktregulerende maatregelen; exportheffingen op granen en meel, bevriezing van detailhandelsprijzen voor basisproducten en leveringen van granen uit interventievoorraden. De prijsontwikkeling van enkele basisproducten, zoals graanproducten en plantaardige oliën werd daardoor enigszins gestabiliseerd, maar de voedselprijzen bleven echter stijgen. Ondanks de wens om meer en meer in de eigen voedselvoorziening te voorzien, zal Rusland veel voedsel moeten blijven importeren. De eigen productie groeit 2 tot 3 procent per jaar, maar is niet voldoende om in de eigen vraag te voorzien. Grote belangstelling bestaat er in Rusland en daarbuiten voor de productie van grondstoffen voor biodiesel (met name koolzaad) en bio-ethanol. Daarvoor is meer dan 20 miljoen hectare beschikbaar. Om faillissementen en stijgende werkloosheid te voorkomen, blijft de Russische overheid agrarische bedrijven subsidiëren. Het ontbreekt de boeren desondanks vaak aan financiële middelen om de benodigde materialen te kopen, zoals landbouwmachines. Een belangrijk probleem vormt ook het gebrek aan opslag-, transport- en verwerkingscapaciteit voor landbouwproducten, waardoor een aanzienlijk deel van de oogst verloren gaat. Slechts 8% van de totale oppervlakte voor landbouw gebruikt, en nog eens 8% voor veeteelt.

17 Bosbouw
Rusland beschikt over 850 miljoen ha bos, waarvan 400 miljoen commercieel te exploiteren is. Slechts 200 miljoen ha wordt nu gebruikt voor bosbouw. Uitgestrekte bossen zijn vooral in Siberië te vinden. In totaliteit is 45% van het landoppervlakte bos.

18 Godsdienst

Rusland heeft een groot aantal religies, maar is overwegend atheïstisch. De Russisch-orthodoxe Kerk is ook na 1991 de dominante christelijke religie gebleven in Rusland, maar heeft veel aanhang verloren tijdens het communisme. Veel etnische Russen zijn niet meer religieus, maar staan nog wel sympathiek tegenover deze kerk, die ook een grote culturele betekenis heeft gehad voor de Russische geschiedenis. Uit opiniepeilingen blijkt dat meer dan 80% positief staat tegenover de Russische orthodoxie, maar dat minder dan 5% regelmatig naar de kerk gaat. De islam volgt op de tweede plaats. Andere religies omvatten verschillende protestantse kerken en de oudgelovigen, boeddhisme, jodendom, rooms-katholicisme, sjamanisme en Mormonen. Overerving van geloven vindt over het algemeen plaats langs etnische lijnen: etnische Russen zijn vaak Russisch-orthodox en Turkse en Kaukasische volken zijn vaak moslim. Neopaganisme krijgt vooral de laatste tijd aanhangers onder mensen van Slavische oorsprong.

19 Onderwijs

Ouders van jonge Russische kinderen kunnen gebruik maken van voorschoolse voorzieningen. Basisonderwijs is voor alle kinderen verplicht en duurt 9 jaar. Openbaar onderwijs is gratis.

20 Cultuur

In de Westerse cultuur deed de profane cultuur haar invloed al gelden sinds de Renaissance in de 14e eeuw, maar in Rusland pas in de 17e eeuw. Tot die tijd stonden architectuur, literatuur en schilderkunst veelal in het teken van het christendom, c.q. de Russische orthodoxie. In de 18e eeuw begon een grote inhaalslag, die in de 19e eeuw vrucht zou dragen: o.a. Poesjkin, Gogol, Dostojevski, Tolstoj en Tsjechov in de literatuur; Repin, Levitan, Savrasov, Serov en Vroebel in de schilderkunst; Glinka, Tsjaikovski, Moessorgski, Borodin en Rimski-Korsakov in de muziek. Ook het Russische ballet werd in de 19e eeuw wereldberoemd, met namen als Diaghilev en Nijinski. In het begin van de 20e eeuw kwam het symbolisme op, met onder andere de schrijver Blok en de dichter en schilder Volosjin als belangrijkste vertegenwoordigers. Met betrekking tot de Russische poëzie mogen namen als Anna Achmatova en Marina Tsvetajeva niet onvermeld blijven. Rusland leverde in de 20e eeuw vele bekende componisten als bijvoorbeeld Stravinski, Prokofjev, Sjostakovitsj en Goebaidoelina.
De 19e eeuw wordt vaak gezien als het hoogtepunt van de Russische cultuur. Maar in deze periode waren de meeste Russische cultuurdragers door hun opvoeding paradoxaal genoeg op West-Europa georiënteerd. In het begin van de 20e eeuw maakten nieuwe restauratietechnieken het mogelijk de Oudrussische iconen in al hun oorspronkelijke luister te herstellen. Deze iconen veroorzaakten destijds een wereldwijde sensatie. De Oudrussische cultuur werd zo herontdekt en deed haar intrede in de kunsten, maar het bleef hierbij beperkt tot haar uiterlijke vormen die veelal vermengd werden met de toen in zwang zijnde Jugendstil.
De werken van Russische componisten en schrijvers worden tot de hoogtepunten van de wereldcultuur gerekend. De Duitse schrijver Thomas Mann sprak zelfs van "die heilige russische Literatur."
De Russische architectuur werd tot de Val van Constantinopel vooral beïnvloed door de Byzantijnse architectuur. Tegen het einde van de 15e, begin 16e eeuw werden trends uit de Renaissance geïntroduceerd in Rusland. Tijdens de regeringen van Ivan de Verschrikkelijke en Boris Godoenov ontstonden de karakteristieke tentdakkerken, met als hoogtepunt de Pokrovkathedraal. In de 17e eeuw bloeide de "fleurige stijl" van ornamentatie op in Moskou en Jaroslavl, waardoor langzamerhand de weg vrijgemaakt werd voor de Narysjkin-barok van de jaren 90 van de 17e eeuw. De 18e-eeuwse smaak voor rococoarchitectuur leidde tot de zeer rijk versierde werken van Rastrelli en zijn navolgers. Tijdens de regering van Catharina de Grote en haar kleinzoon Alexander I werd de stad Sint-Petersburg omgetoverd in een openluchtmuseum van Neoklassieke architectuur. De 19e eeuw werd gedomineerd door een heropleving van Byzantijnse en Russische invloeden. De belangrijkste stijlen van de 20e eeuw waren het Art Nouveau (Fjodor Sjechtel), Constructivisme (Aleksej Sjtsjoesev en Konstantin Melnikov) en de Stalinistische Keizerstijl (Boris Iofan). Karakteristiek voor het platteland is het bouwen in hout dat voor een groot deel het gezicht van de Russische architectuur bepaalt. Het prototype van deze bouwstijl is het boerenhuis, een izba.

De Russische icoon heeft zijn oorsprong eveneens in de Byzantijnse traditie, maar al vroeg is de iconenschilderkunst in Rusland zich op haar eigen manier gaan ontwikkelen en maakte ze zich los van de Byzantijns-Griekse stijl. Er ontstonden verscheidene scholen in Rusland met hun eigen stijlkenmerken. De beroemdste scholen zijn die van Novgorod, van Vladimir-Soezdal en van Moskou. Voorts moeten de school van Jaroslavl, de Stroganovschool en de school van Palech genoemd worden, al worden iconen van deze scholen niet als het hoogtepunt van de Russische iconenkunst beschouwd. De bloeitijd van de Russische icoon wordt doorgaans in de 13e tot en met de 16e eeuw gesitueerd. Het is ook in deze tijd dat de grote iconenschilders actief waren: Andrej Roebljov, Daniil Tsjornyj, Feofan Grek en Dionisij. Vanaf de 17e eeuw nam de westerse invloed in de iconenkunst toe, wat leidde tot een steeds realistischer schilderstijl.
In Rusland zijn meer dan 2200 musea!

21 Eten en drinken
Eten is een sociale gebeurtenis in Rusland. Het ontbijt is uitgebreid en warm en de lunch is de hoofdmaaltijd, hoewel het diner vaak dezelfde hoeveelheid aan gerechten bevat. Beide bestaan uit vooraf hors d'oeuvre, gevolgd door soep. Daarna de hoofdmaaltijd. Daarnaast wordt er ook nog veel gesnackt. Door de kou eten de Russen erg vullende maaltijden voor de energie. Er wordt veel zure room gebruikt in de maaltijden. Voorgerechten (sakoeski): salades, kaas, vleeswaren, haring, vis, kaviaar, augurken, groenten, gekookte aardappels, hartige taarten, gevulde blini's (boekweitpannenkoekjes) en soepen als borsjtsj (bietensoep met rundvlees). Lunch/diner: hors d'oeuvre, gevolgd door soep, daarna geroosterd vlees of een maaltijd uit een kleipot, pelmeni (soort ravioli), bef stroganov en blini's met vulling. Dessert: thee met zoete cake, taart, snoepjes, honing en gevolgd door wodka voor de mannen en wijn voor de vrouwen. Nog steeds drinken de mannen veel wodka, maar tegenwoordig wordt er ook veel bier gedronken. Wijn bij het eten is ook gebruikelijk en overal is frisdrank, sap of mineraalwater verkrijgbaar.

22 Taal
Het Russisch is de enige officiële staatstaal, maar de autonome republieken en autonome districten hebben hiernaast een of meerdere talen als officiële taal. Deze talen worden allemaal met het cyrillisch alfabet geschreven, al bestaan voor sommige talen ook andere alfabetten, die geen officiële status hebben. Officiële teksten dienen altijd met het cyrillisch alfabet te worden geschreven. In de autonome republieken zijn de belangrijkste lokale talen voertaal naast het Russisch.

23 Geldeenheid
De munteenheid is de Russische roebel.

24 Media
Het Russisch televisie- en radio-uitzendbedrijf (VGRTK) is een Russische staatszender die televisie, radio en internetnieuws verzorgt. heeft op dit moment 5 nationale televisiestations, 2 internationale televisiestations en 5 radiostations. Verder heeft VGRTK nog 80 kleinere regionale televisie- en radionetwerken in handen. Verder zijn in dit enorme land (oppervlakte meer dan 17 miljoen vierkante kilometer!) honderden regionale en lokale radio- en televisiezenders in vele verschillende talen en culturen actief. Alleen al in Moskou zijn er in totaal 56 radiozenders. Alle radiostations hebben te kampen met een tekort aan inkomsten uit reclame; reclame op de televisie blijft toch de meest effectieve manier.
Ook kranten worden er vele honderden uitgegeven, in alle talen en culturele contexten. De beroemdste Russische krant is de Pravda.

25 Belangrijkste monumenten en topics

- Moskou
  In de hoofdstad van Rusland staan prachtige Russisch-Orthodoxe kathedralen. De metrostations zijn kunstwerken op zich. Er zijn verschillende pleinen waarvan de bekendste natuurlijk het enorme Rode Plein bij het Kremlin, het politieke punt van het land.
- St. Petersburg
  St. Petersburg wordt ook wel het Venetië van Rusland genoemd. Door de smalle straten lopen grachten. De stad is gebouwd aan de Neva rivier. Aan de overkant van de rivier is van een oud verdedigingsfort een museum gemaakt. Er staan vele architectonische gebouwen en kerken.
- Siberië
  Kou en onherbergzaamheid kenmerken Siberië. Er zijn moerasgebieden, meren, grote bossen en bergen met toppen van meer dan 3000 meter. In het zuiden, tegen de grens met Mongolië, ligt het 25 jaar oude en enorm grote Baikal-meer.
- Gouden Ring
  De Gouden Ring is een van de oudste routes in Rusland. Het is een rondreis die begint en eindigt in Moskou. Onderweg kom je langs vele interessante en oude Russische steden en dorpen met allen hun eigen geschiedenis en Russische architectuur. De route gaat langs Vladimir, Suzdal, Kostroma, Yaroslavl, Rostov Velikiy, Pereslavl-Zalesskiy and Sergiev Posad. Je komt langs meren en rivieren, kerken van wit steen, oude forten en kloosters en andere historische monumenten.

Monumenten op de Wereldgoederflijst:

- Kizji Pogost in Karelië
- Kremlin en Rode Plein, Moskou
- Historische monumenten van Veliki Novgorod en omgeving
- Cultuur en historie van Solovki op de Solovetski-eilanden
- Witte monumenten van Vladimir en Soezdal in Oblast Vladimir
- Architectuur van de Triniti Sergius Lavra in Sergiev Posad
- Kerk van de Hemelvaart, Kolomenskoje
- Maagdelijke Komiwouden in de deelrepubliek Komi, in de Oeral
- Baikalmeer
- Vulkanen van Kamtsjatka (uitgebreid in 2001)
- Gouden bergen van Altai
- Westelijke Kaukasus
- Ferapontovklooster
- Historisch en architectonisch complex van het Kremlin van Kazan
- Koerse Schoorwal (gedeeltelijk in Litouwen)
- Centraal Sichote-Alingebergte
- Fort, oude stad en vestingwerken van Derbent
- Bekken van Uvs Nuur (gedeeltelijk in Mongolië)
- Natuurlijk systeem van het Wrangel-eiland-reservaat
- Novodevitsjiklooster met omliggende gebouwen
- Geodetische boog van Struve in Wit-Rusland, Estland, Finland, Letland, Litouwen, Noorwegen, Moldavië, Rusland, Zweden en Oekraïne.